

**Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого
комітету Коростенської міської ради**

11500, м. Коростень, вул. Грушевського, 22, тел.: (04142) 9-62-71
e-mail: land_ownership@korosten-rada.gov.ua

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Документу державного планування

**“Програма розвитку земельних відносин Коростенської міської
територіальної громади на 2022-2026 роки”**

КОРОСТЕНЬ - 2021

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Ясинецький Александр
Анатолійович

Заступник міського голови

Любочко Світлана Миколаївна

Начальник Управління
земельних відносин та
комунальної власності
виконавчого комітету
Коростенської міської ради

Березюк Альона Анатоліївна

Т.в.о. начальника Управління
земельних відносин та
комунальної власності –
начальник відділу земельних
відносин виконавчого
комітету Коростенської
міської ради

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
<u>Розділ 1.</u> ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2022-2026 РОКИ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	5-10
<u>Розділ 2.</u> ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ПРОГРАМУ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)	11-34
<u>Розділ 3.</u> ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ.....	35-36
<u>Розділ 4.</u> ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ПРОГРАМИ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ.....	37
<u>Розділ 5.</u> ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ПРОГРАМИ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ЇЇ ПІДГОТОВКИ.....	38-40
<u>Розділ 6.</u> ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ, ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ.....	41-44
<u>Розділ 7.</u> ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ.....	45-47
<u>Розділ 8.</u> ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ.....	48
<u>Розділ 9.</u> ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.....	49-50
<u>Розділ 10.</u> ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ).....	50
<u>Розділ 11.</u> РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ.....	51-52

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка документів державного планування дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Стратегія – це узагальнена концепція розвитку регіону на довгостроковий період (п'ять років), результат втілення якої визначено у стратегічному баченні, а саме:

«Коростенська міська територіальна громада – це регіон з динамічною економікою, базованою на використанні інновацій, конкурентних переваг і наявного потенціалу, комфортний для ведення бізнесу, інвестиційно-привабливий, благополучний і безпечний для проживання, стабільного покращення якості життя та з високим людським потенціалом».

План заходів є головним інструментом для організації роботи органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів, що дозволить підвищити їх відповідальність за розвиток регіону.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки. З 12 жовтня 2018 року в Україні вступив в дію закон «Про стратегічну екологічну оцінку».

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

СЕО є «спадкоємицею» оцінки впливу на довкілля (ОВД), проте новим та глибшим кроком у реалізації різнорівневих екологічних політик.

РОЗДІЛ 1.

ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН КОРОСТЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2022-2026 РОКИ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування - стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

«Програма розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки» (далі - Програма) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого самоврядування.

У зв'язку із проведенням земельної реформи в Україні та загалом для створення ефективного механізму регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами Коростенської міської територіальної громади, виникає необхідність проведення відповідних заходів організаційного характеру, без яких неможливе повноцінне функціонування та розвиток земельних відносин у громаді.

Основною метою Програми розвитку земельних відносин у Коростенській міській територіальній громаді на 2022 -2026 роки є створення ефективного механізму регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами, забезпечення комплексного розвитку земельних відносин, які сприятимуть підвищенню ефективності використання земельних ділянок комунальної власності на території Коростенської міської територіальної громади, задоволенню соціально-економічних потреб населення та збільшення надходжень до бюджету Коростенської міської територіальної громади.

Ініціатором розроблення Програми є Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради

Розробник Програми – Відділ земельних відносин Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради.

Учасники Програми – структурні підрозділи виконавчого комітету міської ради, установи, організації, підприємства Коростенської міської територіальної громади.

Відповідальний виконавець Програми – Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради.

Термін реалізації Програми – виконання заходів Програми планується здійснити протягом 2022-2026 років, у п'ять етапів:

- ✓ I етап – 2022р.
- ✓ II етап – 2023р.
- ✓ III етап -2024р.
- ✓ IV етап – 2025р.
- ✓ V етап -2026р.

Програма розроблена відповідно до Земельного кодексу України, законів України «Про землеустрій», «Про охорону земель», «Про Державний земельний кадастр», «Про оцінку земель», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про доступ до публічної інформації», «Про житлово-комунальні послуги» та інших нормативно-правових актів

Розв'язати проблеми, пов'язані з розвитком земельних відносин на території

Коростенської міської територіальної громади можливо шляхом реалізації заходів Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки.

Таблиця 1.

**Стратегічні й оперативні цілі та завдання Програми розвитку земельних відносин
Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки**

Оперативна ціль	Першочергові заходи
Стратегічна ціль 1. Встановлення меж Коростенської міської територіальної громади	
Впорядкування територій завдяки визначенню фактичних меж Коростенської міської територіальної громади	Розроблення проекту землеустрою щодо встановлення (змін) меж Коростенської МТГ
Стратегічна ціль 2. Інвентаризація та аудит земель (в т.ч. заліснених територій)	
Створення інформаційної бази для ведення та наповнення Державного земельного кадастру.	Розробка технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель
Стратегічна ціль 3. Визначення меж та формування ділянок під об'єктами водного фонду	
Визначення меж охоронних територій водоохоронних зон та прибережних смуг і встановлення режиму використання даних територій	Розроблення проєктів землеустрою щодо земель водного фонду та водоохоронних зон
Стратегічна ціль 4. Проведення нормативної грошової оцінки та виготовлення нормативно-технічної документації земельних ділянок	
Визначення розміру земельного податку та орендної плати, визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, розробки показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель	Розробка технічної документації із нормативної грошової оцінки
Стратегічна ціль 5. Проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок	
Визначення імовірної ціни продажу земельної ділянки та економічне врегулювання земельних відносин при укладанні цивільно-правових угод	Виготовлення експертних грошових оцінок щодо продажу земельних ділянок
Стратегічна ціль 6. Виготовлення документів із землеустрою під об'єктами комунальної власності, оформлення під багатоквартирними будинками та польовими дорогами	
Упорядкування землеволодіння бюджетних установ, в тому числі об'єктів Відділу освіти ВК Коростенської міської ради та запобігання незаконних вилучень територій.	Розроблення проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок(поділ, об'єднання) під об'єктами комунальної власності та багатоквартирними будинками
Збереження комунального майна та угідь під польовими дорогами, зміцнення матеріальної бази Коростенської міської територіальної громади та наповнення місцевого бюджету	Розробка технічної документації щодо визначення земельних ділянок під польовими дорогами
Стратегічна ціль 7. Підготовка лотів для проведення земельних торгів у формі аукціону земельних ділянок комунальної власності	
Проведення земельних торгів через електронну торгову систему ProZorro.Продажі	Розроблення проєктів землеустрою щодо земельних ділянок комунальної власності
Стратегічна ціль 8. Супровід програмного забезпечення та послуги з обслуговування Геоінформаційної системи земельного кадастру	
Збирання, оброблення, аналіз, моделювання, постачання геопросторових даних і контроль стану використання та охорони земель комунальної власності територіальної громади	1. Ведення баз даних щодо обліку земельних ділянок. 2.Роботи по внесенню інформації за попередні періоди для створення бази даних

Стратегічна ціль 9. Проведення інформаційно-просвітницьких заходів	
Підтримка та координація розвитку земельної реформи	Проведення робочих зустрічей, семінарів, круглих столів.

За результатами аналізу виконання програмних заходів з урахуванням змін фінансово-економічних показників, що можуть мати місце в ході реалізації Програми, допускається коригування заходів програми.

Впродовж терміну виконання Програми можуть вноситися зміни і доповнення з метою виконання основних заходів.

Звіт про виконання Програми вноситься на розгляд міської ради після закінчення терміну її дії.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється в порядку, встановленому бюджетним законодавством України.

Реалізація цілей Програми забезпечить:

- ✓ ефективний механізм регулювання земельних відносин та управління земельними ресурсами;
- ✓ раціональне використання та охорону земель, ведення державного земельного кадастру;
- ✓ оптимальні умови для суттєвого збільшення соціального, інвестиційного і виробничого потенціалів землі, зростання її економічної цінності;
- ✓ збільшення надходжень коштів до місцевого бюджету від сплати земельного податку.

Виконавчий комітет Коростенської міської ради здійснює координацію діяльності та узагальнення виконання заходів Програми відповідно до норм чинного законодавства України.

Звіт про виконання Програми заслуховується на сесії міської ради після її завершення.

У випадку необхідності, у затвердженій Звіт про SEO Програми, можуть бути внесені зміни у визначеному чинним законодавством порядку.

Цілями SEO Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки:

- ✓ оцінити наслідки виконання заходів Програми для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- ✓ визначити виправдані альтернативи;
- ✓ розробити заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Програми.

З цією метою в Звіті SEO проведено:

- ✓ характеристику стану довкілля;
- ✓ здійснено огляд наслідків, які можуть мати місце у разі виконання документа державного планування;
- ✓ підготовлено рекомендації до впровадження документа державного планування.

В таблиці 2 наведено аналіз відповідних цілей Програми стратегічним цілям державної екологічної політики, які визначені «Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Аналіз відповідності цілей Програми стратегічним цілям державної екологічної політики, визначених «Основними засадами (стратегією) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Цілі Програми			
	Ефективний механізм регулювання земельних відносин	Раціональне використання та охорона земель	Зростання економічної цінності землі	Збільшення надходжень коштів до місцевого бюджету
<i>Ціль 1.</i> Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	+	+
<i>Ціль 2.</i> Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	+	+	+
<i>Ціль 3.</i> Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	+	+	+
<i>Ціль 4.</i> Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	+	+
<i>Ціль 5.</i> Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	+	+	+	+

Ціль 1. «Ефективний механізм регулювання земельних відносин» передбачає проведення загальної інвентаризації земель Коростенської міської територіальної громади (далі – Коростенської МТГ), підвищення рівня землевпорядного забезпечення реалізації земельної реформи; захист інтересів учасників земельних відносин на рівноправній основі; консолідація та недопущення неконтрольованого розподілу земель сільськогосподарського призначення, наданих для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

Цілі Програми та стратегічні цілі державної екологічної політики принципово узгоджуються.

Ціль 2. «Раціональне використання та охорона земель» передбачає комплекс завдань і заходів щодо вдосконалення механізму економічного стимулювання раціонального використання, охорони і відтворення земель незалежно від форм власності та цільового призначення. Удосконалення відносин власності на основі вдосконаленого механізму неодмінно приведе до позитивних зрушень у системі охорони та відтворення земельних ресурсів Коростенської МТГ.

Отже, вищевказана ціль повністю узгоджується з стратегічними цілями державної екологічної політики.

Ціль 3. «Зростання економічної цінності землі» передбачає реалізацію комплексу заходів і проєктів, спрямованих на зростання рівня інвестиційної привабливості сільськогосподарського землекористування, а завдяки більш раціональному використанню природно-ресурсного потенціалу земель, відбувається стимулювання цільового й високоефективного використання сільськогосподарських угідь, упровадження нових технологій, залучення інвестицій в аграрний сектор в Коростенській МТГ.

Це узгоджується з усіма цілями державної екологічної політики.

Ціль 4. «Збільшення надходжень коштів до місцевого бюджету» реалізується шляхом створення необхідних умов для формування фінансово-економічної бази Коростенської МТГ завдяки удосконаленню економічних регуляторів земельних відносин, головними з яких є ставки земельного податку й орендної плати, порядок їх установлення й застосування, що регулюється відносинами суб'єктів й об'єктів власності.

Тому ціль Програми принципово узгоджується з усіма стратегічними цілями державної екологічної політики.

Цілі і завдання Програми відповідають Цілям Сталого Розвитку адаптовані для України до 2030 року, зокрема цілям: 2,8,11,12, 13, 17.

Зв'язок Програми з іншими документами державного планування.

Програма розроблена на короткостроковий період і є плановим документом, а також Програма безпосередньо пов'язана зі Стратегічним планом розвитку Коростенської міської територіальної громади до 2030 року. Досягнення запланованих показників передбачається здійснювати шляхом виконання міських цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводитиметься виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України, чинних законодавчих і нормативно-правових актів, та у відповідності до Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року.

Реалізація Програми забезпечується спільною роботою облдержадміністрації разом з іншими органами виконавчої влади регіону, у співпраці з представниками бізнесу, науки та громадськими організаціями. Фінансування заходів Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки здійснюватиметься лише за рахунок бюджету Коростенської міської територіальної громади

Процедура СЕО дає можливість оцінити наслідки реалізації Програми на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, розробити заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків її здійснення.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення проєкту Програми та здійснення СЕО.

У рамках проведення процедури СЕО проєкту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки Управлінням

земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради (далі – Управління) складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, яку було розміщено на офіційному сайті міста: <http://korosten-rada.gov.ua/> та опубліковано у друкованих засобах масової інформації, а саме у газетах:

- ✓ «Іскоростень» №44 (1076) від 05 листопада 2021 року;
- ✓ «Приватна газета» №38 (801) від 05 листопада 2021 року.

Впродовж терміну громадського обговорення Заяви про визначення обсягу СЕО (15 календарних днів) на адресу Управління не надходили пропозиції та зауваження від Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації та Департаменту охорони здоров'я Житомирської обласної державної адміністрації.

РОЗДІЛ 2.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ПРОГРАМУ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Загальна характеристика

Реалізація заходів Програми відбуватиметься на території Коростенської міської територіальної громади.

Коростенська міська територіальна громада розташована в північній частині Житомирської області.

До складу Коростенської міської територіальної громади входить: 1 місто та 43 населені пункти.

Дата утворення	01.01.2021 рік
Територія, км ²	816,6
Кількість адміністративних центрів	1
Кількість міст	1
з них: обласного підпорядкування (значення)	1
Кількість сіл	42
Кількість селищ	1
Чисельність населення, тис. чол.	73,365
Щільність населення, тис. чол. на 1 км ²	0,090

Чисельність населення

Назва міста	Кількість наявного населення, тис. чол.			Площа, км ²	Щільність наявного населенн, тис. чол./ км
	Всього	у тому числі			
		міське	сільське		
Коростенська міська територіальна громада	73,365	62833	10532	816,6	0,090

¹ розрахована діленням чисельності наявного населення (осіб) на площу території (кв. км)

Географічна характеристика та кліматичні особливості

Коростенська міська територіальна громада утворена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 711-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Житомирської області» шляхом об'єднання: Коростенської міської та Берестовецької, Бехівської, Васьковицької, Дідковицької, Каленської, Кожухівської, Малозубівщинської, Мединівської, Межиріцької, Михайлівської, Новаківської, Обиходівської, Сарновицької, Стремигородської, Сингаївської, Ходаківської, Холосненської, Хотинівської сільських рад ліквідованого Коростенського району Житомирської області.

Населені пункти Коростенської МТГ

До складу громади увійшли:

- ✓ м.Коростень;
- ✓ селище Сокорики;

✓ села: Барди, Берестовець, Бехи, Болярка, Булахівка, Васьковичі, Нивки, Великий Ліс, Вороневе, Горбачі, Грозине, Діброва, Дідковичі, Домолоч, Злобичі, Зубівщина, Іскорость, Каленське, Ключеве, Кожухівка, Корма, Купеч, Майданівка, Мала Зубівщина, Мединівка, Межирічка, Михайлівка, Немирівка, Новаки, Обиходи, Обиходівка, Плещівка, Розтяжин, Сарновичі, Сингаї, Соболівка, Стремигород, Субине, Ходаки, Холосне, Хотинівка, Шатрище.

Місцезнаходження та рельєф

Коростенська МТГ розташована у північній частині України Житомирської області, в межах Центрального Полісся, в зоні мішаних лісів.

Межує 87 км на північ від обласного центру м. Житомира. В 150 км від столиці України - Києва та 60 км від кордону з республікою Білорусь.

Розташована громада на Поліській низовині, і її поверхня має рівнинний характер з незначними коливаннями висоти від 150 метрів над рівнем моря.

Особливістю рельєфу Коростенської МТГ є те, що Український кристалічний щит в нашій місцевості залягає досить високо і місцями виходить на денну поверхню, наприклад, в районах сіл Немирівка, Сарновичі, а також в місті Коростені в мікрорайоні Бровар, вулиці Шатрищанській, урочищах «Перунові плечі» і «Червона гірка».

Територія місцевості за характером рельєфу входить до складу Коростенської моренної рівнини з чергуванням моренних, плоских і горбистих ділянок.

Серед плоских ділянок часто виділяються піщані (населені пункти – Дідковичі, Грозине, Сарновичі) та скелясті горби і гряди (біля сіл Шатрище, Бехи, Іскорость).

Кліматична характеристика

Клімат помірно-континентальний. Основними чинниками, що впливають на формування клімату даної території є – сонячна радіація, циркуляція повітряних мас, частково лісистість і заболоченість.

Територія Коростенської МТГ лежить у помірному поясі освітлення північної півкулі між 50 і 51 північної широти. Тому кут падіння сонячних променів у дні весняного і осіннього рівнодення приблизно 34°, максимальним 22 червня він є 57°, а мінімальним 22 грудня - біля 11°. Середня річна сумарна сонячна радіація близька до 95 ккал на 1 см².

Кліматичні особливості

Короткий опис клімату	Клімат помірно-континентальний, зими теплі, з середньою температурою повітря у січні – 0,8 градусів, але морози іноді доходять до 20 -25 градусів. Літо тепле, середня температура липня становить до 30 + градусів, в окремі роки досягає + 35 градусів. В літні місяці часто спостерігається гроза, яка супроводжується дощем та штормовим вітром. Сніговий покрив 12-30 см.
Характерні для клімату особливості	Штормові вітри це більше 15 метрів на секунду, початок шторму гроза початок. Шквальні вітри від 20 до 30 м/с можуть виникати на всій території громади. Окремі пориви повітря досягають 40 м/с. Можливі також: сильний дощ з опадами до 50 мм і більше на протязі 12 годин, град діаметром 20 мм, сильні снігопади, морози – температура повітря – 35 градусів та нижче.
Середньорічна кількість опадів	Кількість опадів становить 508,4 мм., що відповідає 88 % від річної норми. Сніговий покрив на території громади 12 – 30 см запас води в шарі снігу на кінець зими 48 мм.

Температури повітря

Температура °С	За місяці 2020 р.												За рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
середня	0,8	2,0	5,0	8,4	11,5	20,8	19,8	20,0	16,3	12,0	7,0	-0,1	10,0
максимальна	7,5	13,0	18,8	24,8	26,7	33,9	32,0	33,1	31,4	22,6	12,5	7,6	33,9
мінімальна	-4,5	-9,0	-8,4	-6,2	-1,2	5,5	8,0	5,2	1,4	0,8	-4,4	-8,7	-9,0

Кількість опадів (по регіону)

Кількість опадів, мм	За місяці 2020 р.												За рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
середня	19,4	21,9	13,6	19,5	136,4	86,0	43,2	37,0	35,2	51,8	11,2	33,2	508,4
макс. (доба)	3,6	10,4	3,8	13,7	42,2	30,9	9,7	13,9	22,2	14,1	4,4	8,9	42,2
норма	31	34	41	38	62	70	82	53	48	42	40	38	579

ґрунти

В структурі ґрунтів переважно займають дерново-підзолисті, глеєві, дернові ґрунти.

На рівнинах, на незаболочених місцях утворилися дерново-підзолисті, глинисто-піщані, дерново-підзолисті супіщані, дерново-підзолисті глейові, дерново-підзолисті глейові супіщані, дерново-підзолисті сильно глейові ґрунти з вмістом перегною біля 2%

Стан ґрунтів сільськогосподарських угідь є достатньо проблемним. Ерозія, зменшення вмісту гумусу, засолення, закислення, ущільнення ґрунтів є дуже поширеним явищем на землях території громади.

За еколого-агрохімічним станом ґрунтового покриву сільськогосподарські угіддя території громади оцінені у 32 бали (за столальною шкалою); Житомирської області оцінені у 37 балів; загальний показник еколого-агрохімічного рівня по Україні – 55 балів. Значення еколого-агрохімічної оцінки ґрунтового покриву сільськогосподарських угідь громади є нижчим у порівнянні з відповідним показником Житомирської області (на 15,6%) та України (на 71,9%).

Через дію різних природних, а здебільшого антропогенних факторів, на значних площах земель сільськогосподарського призначення, спостерігається погіршення стану ґрунтового покриву, чому сприяє вирощування нерайонованих сировинних культур (соняшник, кукурудза) на ґрунтах з низькими показниками природної родючості.

Лісовий фонд

На території громади переважають соснові в поєднанні з дубово-сосновими лісами, рідше грабово-дубово-сосновими, фрагментарно дубовими, березовими, вільховими та осиковими лісами з наявністю місцевості боліт і лук.

Відповідно до даних Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру площа земель лісового фонду Бехівського лісництва складає 7602 га, площа земель лісового фонду Шершнівського лісництва, що розташовані у південно-східній частині території Коростенської територіальної громади, складає 965 га.

Станом на 2021 рік площі земель лісового фонду Коростенського лісництва, що

розташовані на території громади складають 8617,2 га.

Загальний запас стовбурової деревини становить понад 200 млн м³. Щорічний обсяг рубок головного користування по землях ДП «Коростенське лісомисливське господарство» становить близько 15,01 тис.м³.

Земельні ресурси

За даними Держгеокадастру, структура земельного фонду громади

Основні види земель та угідь	2021 рік	
	усього тис. га	% до загальної площі території
Загальна територія	80731,4700	
у тому числі:		
1. Сільськогосподарські угіддя	43740,7155	54,2
з них:		
рілля	32517,7248	40,3
перелоги	1461,3531	1,8
багаторічні насадження	977,0467	1,2
сіножаті і пасовища	6858,7093	8,5
2. Ліси і інші лісовкриті площі	21812,6362	27,0
з них вкриті лісовою рослинністю	357,1440	0,4
3. Забудовані землі	3821,9859	4,7
4. Відкриті заболочені землі	5318,9859	6,6
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	2191,0440	
6. Інші землі	5318,6834	6,6

Лісовий фонд

На території громади переважають соснові в поєднанні з дубово-сосновими лісами, рідше грабово-дубово-сосновими, фрагментарно дубовими, березовими, вільховими та осиковими лісами з наявністю місцевості боліт і лук.

Відповідно до даних Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру площа земель лісового фонду Бехівського лісництва складає 7602 га, площа земель лісового фонду Шершнівського лісництва, що розташовані у південно-східній частині території Коростенської територіальної громади, складає 965 га.

Станом на 2021 рік площі земель лісового фонду Коростенського лісництва, що розташовані на території громади складають 8617,2 га.

Загальний запас стовбурової деревини становить понад 200 млн м³. Щорічний обсяг рубок головного користування по землях ДП «Коростенське лісомисливське господарство» становить близько 15,01 тис.м³.

Тваринний і рослинний світ

Наявність різних ландшафтів зумовили значну різноманітність фауни, яка представлена ссавцями (більше 30 видів), птахами (біля 200 видів), плазунами (7 видів), земноводними (10 видів), рибами (18 видів), комахами (біля 500 видів), ракоподібними, молюсками.

З ссавців зустрічаються парнокопитні, хижі звірі, зайцеподібні, гризуни, рукокрилі, комахоїдні. Серед парнокопитних поширені дикий кабан, благородний олень, косуля.

Найбільш поширеними серед хижаків в нашому краї є лисиця, куниця, тхір, ласка, живляться вони дрібними гризунами, птахами.

Широко зустрічається на полях, узліссях заєць-русак, який живиться трав'янистою рослинністю, корою дерев, в зимовий період часто пошкоджує фруктові дерева, навіть в населених пунктах. Зрідка також можна зустріти і зайця-біляка, який занесений до Червоної книги України.

Серед ссавців найбільш чисельними є гризуни. Комахоїдні представлені бурозубками, кротоми, їжаками, летючими мишами.

Пташиний світ нараховує близько 200 видів, в тому числі осілими, перелітними і сезонними. Птахи - мешканці наших лісів представлені чорним, строкатим, зеленим дятлами, зозулями, берестянками, солов'ями, синицями, мухоловками, малинівками, дроздами, вільшанками, горихвістками, пугачами, кропив'янками та інші.

Дуже поширеними в нашій місцевості є горобці, сірі ворони, галки, голуби, граки, горлиці, польові жайворонки, ластівки, зяблики, одуди, пищухи, білі лелеки, сови, сойки, сороки, шпаки, щиглики, снігурі та інші.

Серед плазунів можна виділити ящірку прудку, вужа звичайного, гадюку звичайну, мідянку. Земноводні поширені повсюдно, це: жаба ставкова, ропуха зелена, ропуха сіра, жаба гостроморда, жаба трав'яна та інші.

У водоймах найчастіше зустрічаються карась сріблястий, окунь, плотва, щука, верховодка, пічкур, короп, в'юн. Все рідше трапляються сом, сазан, линь, линьок, лящ, краснопірка, йорж, карась золотистий.

Комахи найбільш поширені серед тваринного світу. В нашій місцевості найбільш відомі: джмелі, шершні, оси, комарі, мошки, мухи, мурашки, гедзі, оводи, короїди, хрущі, капустянки та інші.

З великої кількості безхребетних рідкісні види, занесені до Червоної книги України. Це бабки красуня-діва та дозорець-імператор; твердокрилі – красотіл пахучий, стафілін волохатий, жук-олень, вусачі мускусний та великий дубовий західний; лускокрилі – поліксена, махаон, мнемозина, райдужниця велика, сінниця Геро, синявець Мелеагр, бражники мертва голова, скабіозовий, прозерпіна, шовкопряди березовий та кульбабовий, ведмедиця господиня, стрічкарка блакитна; з перетинчастокрилих – абія блискуча, бджола-тесляр, джміль моховий, ктир шершнеподібний; з молюсків – ставковик булавовидний.

Одне з основних багатств природи – це її рослинний світ, різноманітність природних видів якого може вразити будь-кого – їх кілька сот. Це і представники плауноподібних – плаун булавовидний, плаун колючий, які зустрічаються в хвойних лісах, хвощеподібні – хвощ лісовий та хвощ польовий, що ростуть в мішаних та листяних лісах, на вирубках, у заростях чагарників; це і папоротеподібні - орляк звичайний і щитовник чоловічий, ростуть у мішаних і листяних лісах; це і голонасінні - сосна звичайна і ялина; це і покритонасінні, або квіткові, яких на території громади біля 400 видів - від маленької

ряски у водоймах до велетенських дубів, у лісах. Вся ця різноманітність видів рослин складає в нашій місцевості три основних типи природних комплексів - ліси, луки, болота. Ліси займають площу майже 30% території Коростенської МТГ. В лісах росте багато рослин, які складають цінні запаси лікарської сировини - сосна, береза, вільха, дуб, глід, крушина, багно, черемха горобина, калина, верес та інші.

З метою охорони й збереження рослинного світу рішенням 26 сесії Житомирської обласної ради V скликання від 08.09.10 №1162 «Про затвердження переліку регіонально рідкісних видів судинних рослин Житомирщини» затверджено загальний перелік рідкісних і зникаючих видів судинних рослин усіх рівнів охорони та Положення про них.

До види флори, що охороняються відносяться первоцвіт безстеблій, коручка болотна, борідник паростковий, сон широколистий, юридея синювата, булатка великоквіткова, косарики черепитчасті, купина, чорниця, малина, плаун булавовидний, хвощ лісовий, конвалія, купина.

Водні об'єкти

Поверхневі водні ресурси на території Коростенської МТГ формуються в основному із місцевого стоку у річковій мережі переважно на власній території, за рахунок атмосферних опадів, а також транзитного стоку, який надходить із суміжних громад.

Водність річок досить нерівномірна по сезонах року та кліматичних зонах. Так водність вище до 70 % стоку річок припадає на весняну повінь, або літні паводки лише до 30 % - на решту періоду року.

В літню пору значна частина рік пересихає, або міліє, що робить неможливим забір води без будівництва підпірних споруд, ставків та водосховищ.

Водосховища: водосховище с. Барди на річці Уж об'ємом 1,280 млн. м³;

На території Коростенської міської територіальної громади проходить русло річки Уж та її притоки: р. Кремно, р.Синявка, р.Мостова, р.Шестень, р.Лозниця, р.Олешня, а також р.Злобич, яка є лівою притокою р.Ірша.

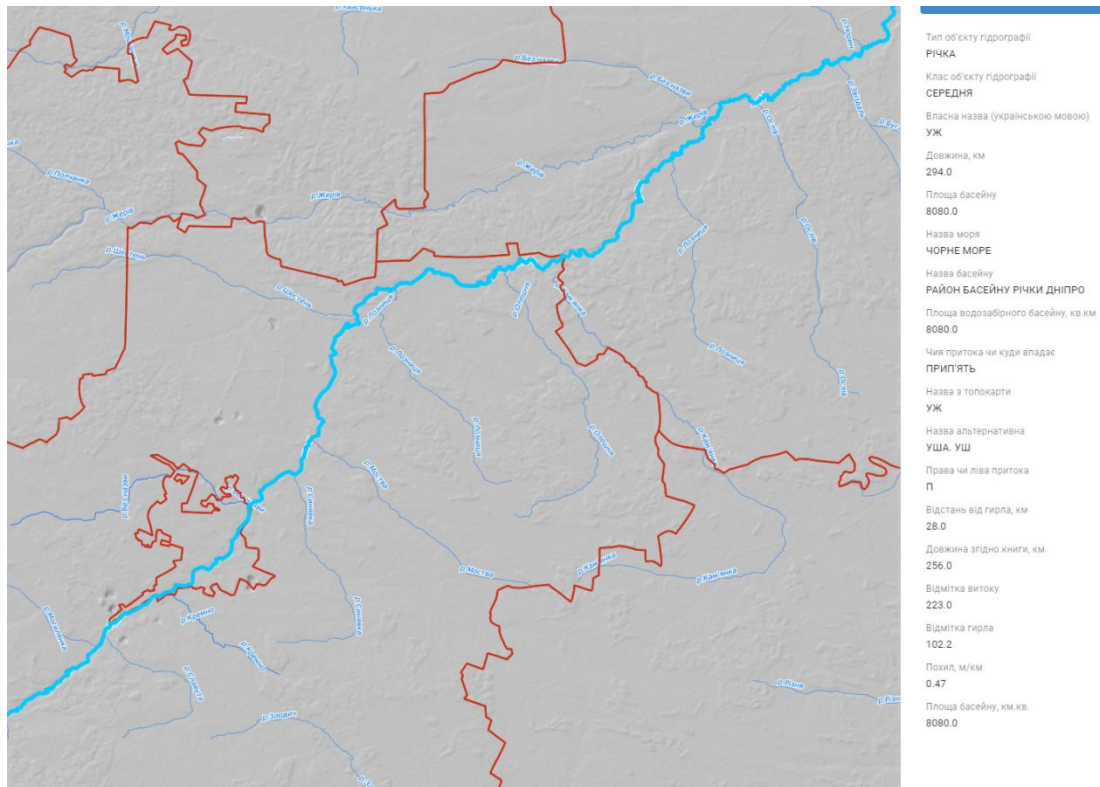
Річка Уж протікає у межах Житомирської та Київської областей, права притока Прип'яті (впадає у Київське водосховище). Довжина річки Уж — 256 км (в межах Житомирської області — 162 км) площа водозабору – 8080 км², загальне падіння – 120,8 м. Ширина долини - від 1 до 7 км, річища — від 5 до 40 м. Похил річки складає 0,47 м/км. Живлення річки — переважно снігове, замерзає в грудні, скресає в кінці березня. Річка Уж має 79 притоків різних порядків.

Водні об'єкти

№ з/п	Назва річки	Куди впадає	Загальна довжина (км)
1.	Річка Уж	річка Прип'ять	46,1
2.	Річка Кремно	річка Уж	12,63
3.	Річка Синявка	річка Уж	16,4
4.	Річка Моства	річка Уж	18,0
5.	Річка Лозниця	річка Уж	17,85
6.	Річка Олешня	річка Уж	22,66
7.	Річка Граничівка	річка Шестень	10,63
8.	Річка Шестень	річка Уж	13,76
9.	Річка Гнідовка	річка Синявка	8,48

10.	Річка Злобич	меліоративний канал	11,4
	Всього:		177,91

Для міста Коростеня р.Уж є основною водною артерією та основним джерелом водопостачання мешканців міста.

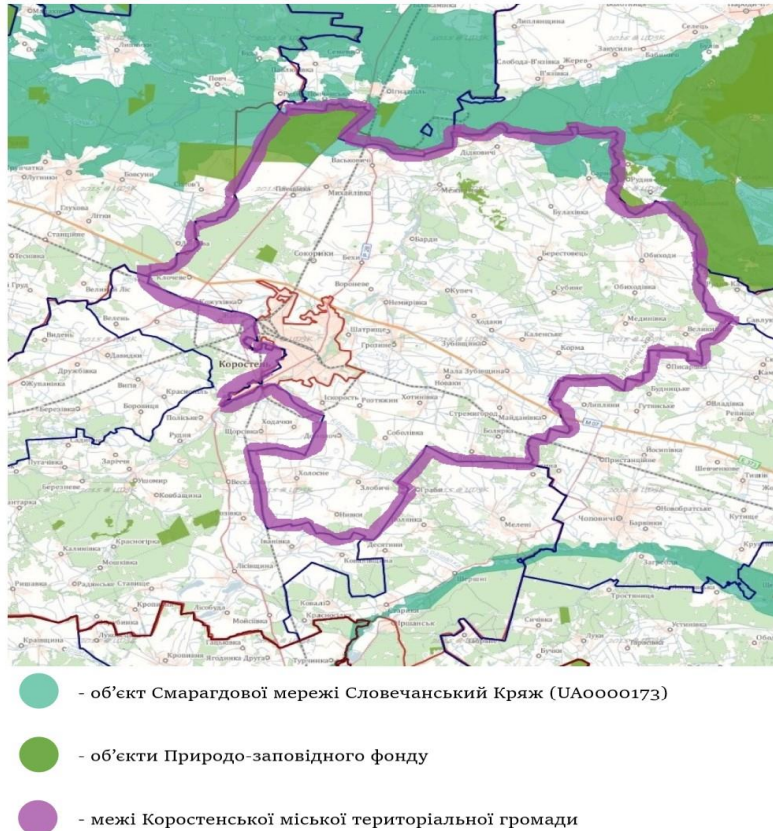
Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд Коростенської міської територіальної громади, представлений унікальними та найкраще збереженими природними територіями та об'єктами виключно місцевого значення, що включає 2 ландшафтних заказника, 2 гідрологічних заказника, 1 лісовий заказник, 1 дендрологічний парк місцевого значення, 3 геологічні пам'ятки природи. Об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного значення на території громади відсутні.

Загальна площа територій природно-заповідного фонду Коростенської міської територіальної громади становить 2738,3 га відповідно до реєстру об'єктів природно-заповідного фонду Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та Довідником природно-заповідного фонду Житомирської області.

1. Ландшафтний заказник місцевого значення «Михайловичі», загальною площею 139,6 га;
2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Полігон», загальною площею 2293,3 га;
3. Гідрологічний заказник місцевого значення «Хвощове болото», загальною площею 11,6 га;
4. Гідрологічний заказник місцевого значення «Лозанове», загальною площею 14,6 га;
5. Лісовий заказник місцевого значення «Межиріччя», загальною площею 274,0 га;

6. Дендрологічний парк місцевого значення «Еліта», загальною площею 4,8 га;
 7. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Ольжині купальні», загальною площею 0,2 га;
 8. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Баранячі лоби», загальною площею 0,1 га;
 9. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Велитенські котли».
- Коростенська міська територіальна громада межує з об'єктом Смарагдової мережі Словечанський Кряж (UA0000173).

Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Сучасний стан навколишнього природного середовища в межах території Коростенської міської територіальної громади характеризується, як відносно задовільний та стабільний.

Визначення ймовірності зміни поточного стану довкілля без здійснення планованої діяльності здійснювалось методом аналізу зміни показників забруднення основних факторів навколишнього середовища протягом останніх років.

На території Коростенської МТГ працює понад 400 суб'єктів господарювання.

Основними видами економічної діяльності є:

- ✓ торгівля, якою займаються понад 35% усіх суб'єктів господарювання;
- ✓ промисловість – 12%;
- ✓ будівництво – 4%.

Зовнішньоекономічну діяльність здійснюють 30% усіх підприємств і організацій.

Основні показники розвитку	2019 р.	2020 р.	2021 р. прогноз	2021 р. у % до 2020 р.
Обсяг виробництва продукції промисловості у діючих цінах, млн.грн.	3251,1	2947,1	3131,1	105,8
у % до попереднього року по галузях:				
Добувна промисловість, %	95,7	179,6	105,0	х
Виробництво харчових продуктів, %	106,5	84,5	100,0	х
Виробництво хімічних речовин та хімічної продукції, %	93,9	82,3	110,0	х
Виробництво машин та устаткування, %	82,8	66,3	126,0	х
Металургійне виробництво, %	67,0	16,7	100,0	х
Виробництво одягу, %	79,7	91,8	100,0	х
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції, %	47,3	79,1	100,2	х
Деревообробна промисловість, %	91,6	115,9	105,0	х
Виробництво електричного устаткування, %	95,9	80,9	103,5	х
Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування, %	62,3	279,9	100,0	х

Структура промисловості	Кількість промислових підприємств, шт.	Назва підприємства
Добування інших корисних копалин і розроблення кар'єрів	3	АТ «Коростенський кар'єр» ТОВ «Коростенський щебзавод» ТОВ «ТЕХРОЗРОБКА»
Виробництво харчових продуктів	1	ТОВ «Твій хліб»
Виробництво одягу	1	АТ фірма «Арсанія»
Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів	8	ПрАТ «Коростенський завод «МДФ» ТОВ «Українська холдингова лісопильна компанія», ТОВ «БФ Паркет», ТОВ «БФ Проект», ТОВ «БФ Профіль», ТОВ «Резалт Хаус», ТОВ «БФ ІНЖІНІРІНГ», ТОВ «Біджейс меблі»
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	2	ПрАТ «Коростенський завод «Янтар», ПП «ФФ «НВО «Ельфа»
Металургійне виробництво	1	ПрАТ «Трубний завод «Трубосталь»
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	2	ПрАТ «Коростенський завод ЗБШ» МП «Лібава ЛТД»
Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1	ПАТ «Коростенський машинобудівний завод»
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	1	Філія ТОВ «НВП «Олдем» Електромеханічний завод
Виробництво електричного устаткування	1	ПОГ «Коростенське УВП УТОС»
Виробництво машин і устаткування	4	ПАТ «ХІММАШ», ДП «Підприємство ДКВС України (№71)», ТОВ «Агрі-комм», МПП «Шляхмашінструмент»

Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради
Звіт SEO проекту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки

Перелік екологічно небезпечних об'єктів

	Назва об'єкту	Вид економічної діяльності	Відомча належність(форма власності)
Атмосферне повітря			
1.	ПрАТ «Коростенський завод МДФ»	Виробництво МДФ, ХДФ, ламінату	Акціонерні товариства
Відходи			
2.	Комунальне виробничо-господарське підприємство, м. Коростень (Полігон ТПВ)	Оброблення відходів	Комунальна власність

Примітка: в таблиці наведено дані по найбільших забруднювачах навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, які включені в Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік.

Атмосферне повітря

Основними забруднювачами атмосферного повітря за видами економічної діяльності залишається сільське, лісове господарство, переробна промисловість, добувна промисловість, розроблення кар'єрів, транспорт, викиди забруднюючих речовин яких складають більше 77 % від загального обсягу викидів в атмосферне повітря.

Назва підприємства	Усього викидів, т/рік	Частка викидів забруднюючої речовини	
		до загального обсягу викидів %	до загального обсягу викидів відповідного населеного пункту, %
ТОВ «Бехівський гранітний кар'єр» (с. Бехи)	325,22	2,56	24,7
ПрАТ «Коростенський завод МДФ» (м. Коростень)	195,99	1,54	28,79
ТОВ «ДФУ Агро» (с. Грозине)	176,31	1,39	13,39
АТ «Коростенський кар'єр» (м. Коростень)	146,33	1,15	11,11

Примітка: в таблиці наведено дані по найбільших забруднювачах навколишнього природного середовища Коростенської МТГ, які включені в Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік.

Однією з ключових глобальних проблем сьогодення є негативний антропогенний вплив на довкілля, що є, зокрема причиною зростання концентрації парникових газів в атмосфері.

Сфера зміни клімату включає в себе національне та міжнародне Законодавство.

Відповідно до вимог ст. 9 Конституції України «Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України».

Київський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну

Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради
Звіт СЕО проєкту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки

клімату (далі – Кіотський протокол), ратифікований Законом України від 04 лютого 2004 р №1430-IV, визначив кількісні цілі скорочення викидів на період до 2020 року для розвинених країн і країн з перехідною економікою, до яких належить Україна.

У грудні 2015 року в м. Парижі (Французька Республіка) була прийнята нова глобальна кліматична угода до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату (далі – Паризька угода), яка має замінити Кіотський протокол.

Паризька угода спрямована на зміцнення глобального реагування на загрозу зміни клімату в контексті сталого розвитку та зусиль з подолання бідності.

Відповідно до положень Паризької угоди кожна країна має розробити свої національно-визначені внески, спрямовані на досягнення цілей сталого низьковуглецевого розвитку усіх галузей економіки та підвищення здатності адаптуватися до несприятливого впливу зміни клімату.

Україна підписала та Верховна Рада України ратифікувала Паризьку угоду (Закон України «Про ратифікацію Паризької угоди» №1469-VIII від 14.07.2016) в межах Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, якою передбачено розроблення довгострокової стратегії розвитку з низьким рівнем викидів парникових газів.

В результаті ратифікації Паризької угоди Україна приєднається до міжнародно-правового інструменту, що прийде на зміну Кіотському протоколу та передбачатиме, що кожна Сторона Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (далі – Конвенція) буде робити певні кроки щодо боротьби зі зміною клімату відповідно до своїх можливостей у світлі різних національних обставин.

Згідно з ратифікованою Верховною Радою України Угодою про асоціацію між Україною та ЄС (Закон України від 16.09.2014 №1678-VII), Україна має створити діючий внутрішній ринок парникових газів відповідно до положень «Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС».

Взаємне співробітництво відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (далі – Угода про асоціацію) включає, серед іншого, такі сфери, як просування Механізму спільного запровадження Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1997 року з метою зменшення викидів парникових газів шляхом реалізації проєктів у сфері енергоефективності та відновлювальної енергетики.

Зазначений Регламент регулює порядок поводження з такими газами при здійсненні наступних операцій:

- ✓ виробництво;
- ✓ експорт, імпорт, транспортування, зберігання, підготовка до заправки, заправка, використання в процесі експлуатації визначеного обладнання (холодильники, кондиціонери, теплові насоси, системи протипожежного захисту);
- ✓ видалення із обладнання, знищення парникових газів.

Причиною зміни клімату є динамічні процеси на Землі зумовлені природними та антропогенними чинниками.

Крім збільшення концентрації парникових газів та аерозольних частинок в атмосфері, антропогенний вплив на клімат здійснюється в результаті вирубки лісів, внаслідок урбанізації (забудови) територій, створення значної кількості сміттєзвалищ.

На даний час зміна клімату – це не лише екологічне, а й економічне та

соціальне питання, яке тісно пов'язане з правами людини на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

До парникових газів відносяться:

- ✓ двоокис вуглецю (CO_2),
- ✓ метан (CH_4),
- ✓ закис азоту (N_2O),
- ✓ гідрофторвуглеці (ГФВ),
- ✓ перфторвуглеці (ПФВ),
- ✓ гексафторид сірки (SF_6).

По Україні антропогенні викиди парникових газів в еквіваленті діоксиду вуглецю були зафіксовані на рівні 925 млн т.

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів, діоксиду вуглецю в атмосферне повітря по області

	Обсяги викидів забруднюючих речовин			Крім того, викиди діоксиду вуглецю		
	усього, тис.т	у тому числі		усього, млн.т	у тому числі	
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹
1990	277,3	84,9	192,4	...	...	...
1991	180,7	75,9	104,8	...	...	...
1992	135,2	70,1	65,1	...	...	...
1993	100,3	52,2	48,1	...	...	...
1994	77,3	35,8	41,5	...	...	...
1995	67,8	30,6	37,2	...	...	...
1996	75,4	23,1	52,3	...	...	...
1997	63,9	17,2	46,7	...	...	...
1998	75,7	14,7	61,0	...	...	...
1999	69,1	14,1	55,0	...	...	...
2000	61,8	12,3	49,5	...	...	...
2001	66,2	13,1	53,1	...	...	...
2002	61,8	12,7	49,1	...	...	...
2003	68,7	16,0	52,7	...	...	...
2004	71,3	19,7	51,6	0,2	0,2	...
2005	72,4	13,3	59,1	0,2	0,2	...
2006	75,7	15,5	60,2	0,6	0,6	...
2007	83,7	19,2	64,5	1,4	0,6	0,8
2008	80,5	19,1	61,4	1,5	0,8	0,7
2009	84,2	18,6	65,6	1,7	0,9	0,8
2010	87,5	18,4	69,1	1,6	0,8	0,8
2011	86,8	19,0	67,8	1,5	0,7	0,8
2012	85,7	18,5	67,2	1,6	0,8	0,8
2013	88,4	17,2	71,2	1,7	0,7	1,0
2014	77,4	10,9	66,5	1,5	0,6	0,9
2015	69,7	9,0	60,7	1,4	0,6	0,8
2016	9,3	9,3	...	0,7	0,7	...
2017	10,3	10,3	...	0,7	0,7	...
2018	13,0	13,0	...	0,8	0,8	...
2019	12,7	12,7	...	0,7	0,7	...
2020 ²	11,8	11,8	...	0,7	0,7	...

За даними Головного управління статистики в Житомирській області

¹За 1990-2002 рр. відображаються дані по автомобільному транспорту; з 2003р. – по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту; з 2007р. – по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту та виробничій техніці; з 2016р. – по автомобільному транспорту, розраховані на основі даних про кінцеве використання палива автомобільним транспортом, наведених у енергетичному балансі України. ² Попередні дані.

Викиди забруднюючих речовин і парникових газів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів по містах обласного значення та районах у 2020 р.

	Обсяги викидів, т	У % до 2019р.	У тому числі			
			діоксиду сірки		діоксиду азоту	
			т	у % до 2019р.	т	у % до 2019р.
Житомирська область	11819,4	92,8	734,3	99,9	1443,3	92,5
м.Житомир	1618,5	99,5	247,4	124,8	529,6	96,3
м.Бердичів	144,9	79,5	0,1	42,2	50,5	89,1
м.Коростень	613,0	90,0	2,6	62,6	111,5	74,0
м.Малин	348,7	84,9	1,3	8,8	96,1	94,4
м.Нов-Волинський	314,5	122,9	39,0	77,5	27,1	74,8
райони						
Андрушівський	131,2	75,0	2,7	17,4	16,7	94,9
Баранівський	840,1	100,9	10,5	90,6	45,5	101,7
Бердичівський	969,0	130,9	0,0	77,4	223,2	90,5
Брусилівський	36,7	94,9	0,0	13,4	1,6	101,0
Ємільчинський	62,7	82,9	12,1	100,0	9,3	79,5
Житомирський	366,2	81,5	35,4	56,9	29,3	83,7
Коростенський	1080,2	82,1	23,8	34,2	18,4	52,6
Коростишівський	117,9	227,0	3,7	76,2	5,1	81,9
Лугинський	42,1	79,6	3,7	28,7	7,6	101,6
Любарський	68,0	67,8	0,1	146,4	4,4	107,6
Малинський	672,6	103,1	0,2	99,1	7,0	60,0
Народицький	0,2	107,7	–	–	–	–
Нов.-Волинський	1651,5	78,2	48,5	109,5	98,0	90,5
Овруцький	247,2	92,1	42,8	100,1	23,6	97,0
Олевський	49,1	87,2	2,7	98,5	11,2	100,3
Попільнянський	953,3	91,8	20,0	97,9	23,5	100,8
Пулинський	200,3	129,8	0,1	100,0	18,8	1875,2
Радомишльський	225,4	78,7	106,6	106,4	20,7	88,4
Романівський	130,8	90,0	–	–	9,8	108,0
Ружинський	112,7	86,3	17,7	73,5	7,4	86,5
Хорошівський	402,1	163,0	106,5	501,8	25,0	249,6
Черняхівський	242,4	50,4	1,4	9,1	5,3	94,1
Чуднівський	178,1	102,4	5,4	78,6	17,1	88,7

За даними Головного управління статистики в Житомирській області

Використання земельних ресурсів

На території Коростенської МТГ більша частина ґрунтів сформувалась на малопотужному шарі осадових порід, переважно легкого гранулометричного складу, які залягають на потужному шарі порід Українського кристалічного щита. Переважають дерново-підзолисті ґрунти легкого складу із низьким вмістом гумусу та поживних

елементів. Висока мозаїчність, низька буферність ґрунтів обумовлюють низьку стійкість ґрунтового покриву до розвитку деградаційних процесів.

Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають через забруднення ґрунтів важкими металами, пестицидами та мінеральними добривами.

Перехід на сучасні інтенсивні технології в рослинництві, зміна структури посівних площ, зниження об'ємів внесення органічних добрив призводить до погіршення стану земельних ресурсів, посилення дегуміфікації, фізичної деградації, росту їх кислотності тощо. Великою проблемою є розвиток ерозійних процесів, які поширені майже на 11,7 тис. га сільськогосподарських угідь.

Не менш важливою проблемою є вітрова ерозія орних земель, що призводить до значних втрат родючого шару. Розвиток ерозійних процесів супроводжується погіршенням якості поверхневих вод, евтрофікацією водойм, що значно загострює проблеми водопостачання.

Не менш важливою екологічною проблемою є виведення з активного використання і консервація низькопродуктивних земель, які в даний час знаходяться в активному сільськогосподарському використанні, та створення на таких площах екологічно стійких ландшафтів. Для цього необхідна розробка методики оцінки стану таких земель та їх консервації.

Радіаційне забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС також нанесло велику екологічну шкоду довкіллю Коростенської МТГ, що призвело до руйнування багатьох біоценозів, унеможливило традиційне природокористування, обмежило ведення сільськогосподарського виробництва, що негативно позначилось на здоров'ї людей та довкіллі.

Радіаційна ситуація в регіоні не створює передумов для досягнення кінцевих цілей державної політики з реабілітації та повернення в сферу господарської діяльності радіоактивно забруднених територій, поліпшення якості навколишнього середовища та екологічних умов життя людини, істотного скорочення частки населення, що проживає в населених пунктах з несприятливою екологічною ситуацією.

В окремих регіонах, де поширені малородючі та торфово-болотні ґрунти, відбувається інтенсивне включення радіонуклідів у харчовий ланцюг – рослини-тварини-продукція тваринництва-людина.

Без вжиття належних заходів у цих регіонах може спостерігатися довготривале перевищення допустимих рівнів вмісту радіонуклідів у продуктах рослинного та тваринного походження, а особливо у дарах лісу.

Тому охорона земельних ресурсів від деградаційних процесів – одна з найважливіших проблем громади.

Таким чином, основними екологічними проблемами в сфері охорони та раціонального використання земельних ресурсів є:

- ✓ деградація високопродуктивних земель у результаті нераціонального сільськогосподарського використання;
- ✓ деградація земельних ресурсів, обумовлена водною і вітровою ерозією, розширення площ порушених земель;
- ✓ інтенсивне сільськогосподарське використання малопродуктивних земель та радіоактивне забруднення ґрунтів.

Водні ресурси

Річка Уж є головною водною артерією і єдиним джерелом питної води в місті Коростені, тому дуже гострою є проблема замулення та обміління її русла. Вирішення

цього питання є вкрай важливим для громади міста, оскільки альтернативних джерел водопостачання місто не має.

Щорічне зменшення кількості атмосферних опадів, випаровування, дефіцит води в період повені, заростання та зменшення дебіту притоків річки Уж обумовлює нестачу та погіршення біологічних якостей поверхневої води. Рівень води в річки Уж щорічно падає.

Згідно даних хімічних аналізів має місце перевищення нормативів гранично допустимих концентрацій по БСК₅, ХСК та залізу загальному. Щодо вмісту заліза загального, то тут значну роль відіграють фізико-географічні особливості території. Річка Уж перетинає заболочену Поліську низовину, а болотні води містять сполуки заліза у формі розчинних комплексів, утворених з гуміновими та іншими органічними кислотами.

Поверхневі води виконують взаємопов'язані функції водопостачання та приймача стічних вод. Погіршення технічного стану діючих очисних споруд впливає на зниження якості поверхневих вод та збільшення скидів неочищених або недостатньо очищених стічних вод.

Населені пункти громади знаходяться у межах територій схильних до максимального по Україні інтенсивного ступеня підтоплення.

З метою вирішення питань водозабезпечення, запобігання погіршення якості питної води, покращення екологічного стану водних об'єктів необхідно:

- ✓ Виконати роботи по паспортизації водних об'єктів та розробці заходів з їх оздоровлення.

- ✓ Провести роботи з розчищення водних об'єктів громади.

- ✓ Організувати проведення перевірок суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність на територіях, прилеглих до прибережних смуг водних об'єктів, з метою недопущення випадків потрапляння в них неочищених або недостатньо очищених стічних вод.

На території громади функціонує низка водорегулюючих гідротехнічних споруд, більшість з яких були збудовані у 1950-60 роки, та потребують реконструкції.

Руйнування гідротехнічних споруд може призвести до обміління річки, активізації ерозійних процесів, погіршення санітарно-епідемічного стану в населених пунктах, відсутності зон відпочинку населення.

На якість водних ресурсів річки Уж також негативно впливає робота міських очисних споруд каналізації КП «Водоканал», які потребують реконструкції.

Діючі очисні споруди побудовані в 1978 році, по технічному стану морально застарілі, працюють неефективно та не забезпечують належне очищення стоків перед скиданням їх в річку Уж.

Вирішення цієї проблеми можливе шляхом проведення реконструкції існуючих очисних споруд каналізації з розширенням їх потужностей до 15 тис. м³/добу.

Причиною погіршення якості води в річки Уж є також відсутність у місті Коростень споруд очистки зливових стоків.

Мережі зливової каналізації громади є застарілою та не відповідають сучасним експлуатаційним вимогам, відсутня цілісна система вловлювання, збору і відведення цих стоків на окремі або локальні очисні споруди.

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами -
забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу) ефективності використання (використання потужності) очисних споруд	2019 рік			2020 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³/	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	у тому числі об'єм скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод, тис. м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
Коростенське КП «Водоканал»	10000	3717,2	-	607,5	3715,4	-	-

Примітка: в таблиці наведено дані, які включені в Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік.

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів (мг/л)

Місце спостереження за якістю води	Показники складу та властивостей																
	завислі речовини	БСК ₅	мініралізація	сульфати	хлориди	амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	марганець	фториди	залізо	нітри	мідь
р. Уж, 172 км від гирла, в/з м. Коростеня	5,2	2,73	202	50	25	0,24	1,12		28,56	10,01	0,02		0,136		0,955	0,01	

Примітка: в таблиці наведено дані, які включені в Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік.

Інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод

Назва водного об'єкта	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків таназва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
р. Уж	1	1	12	259	ХСК -12, БСК ₅ -2 Залізо-12 Марганець -8

Примітка: в таблиці наведено дані, які включені в Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік.

Поводження із відходами

Одна із основних проблем Коростенської міської громади – це поведження з відходами, які є одним з найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти.

Ситуація ускладнюється і тим, що зберігається значний розрив між обсягами накопичених відходів і обсягами їх знешкодження та використання.

Основну складову в загальній масі відходів, що утворюються в громаді, займають тверді побутові відходи та виробничі відходи IV класу небезпеки, які видаляються на полігони, сміттєзвалища.

У місті Коростень відходи вивозяться на полігон ТПВ, який експлуатується з 1975 року. Утриманням і обслуговуванням полігону ТПВ займається Комунальне виробничо-господарське підприємство.

В приєднаних населених пунктах територіальної громади необхідно організовувати процес збору та вивезення побутових відходів, який потребуватиме значних капіталовкладень, оскільки в цих населених пунктах відсутня необхідна інфраструктура у сфері поводження з ТПВ, а саме: відсутні санкціоновані звалища ТПВ, немає визначених спеціалізованих підприємств з вивезення ТПВ, місць збору та сортування ТПВ, відсутня необхідна для цього техніка та контейнери.

Всього із 43 приєднаних населених пунктів вивіз побутових відходів здійснюється лише в двох: селах Грозине та Михайлівка (тільки від багатоквартирних будинків). В решті населених пунктів відходи в основному вивозяться на стихійні сміттєзвалища у природних рельєфних утвореннях балках, ярах, долинах річок. Це становить екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти.

Недостатня кількість та технічний стан спеціалізованої техніки ставить під загрозу процес сміттєвидалення в громаді. На територіях населених пунктів, які приєдналися до Коростенської МТГ відсутні спеціалізовані підприємства у сфері поводження з побутовими відходами, самі відходи складаються у природних рельєфних утвореннях. Існуюча система санітарного очищення населених пунктів недосконала, та не забезпечує достатнього контролю за санітарним станом територій та операціями поводження з побутовими відходами.

Через відсутність на території громади сміттєпереробного та сортувального комплексу на полігон та сміттєзвалища потрапляє значна частина відходів, які мають ресурсну цінність і підлягають переробці та утилізації. Основну масу відходів, як вторинної сировини складають тара (упаковка) від продуктів харчування та продукції споживання населенням, відходи домашнього господарства.

Утворення відходів по містах обласного значення та районах у 2020 році (тонн)

	Відходи I-IV класів небезпеки	У т.ч. I-III класів небезпеки
Житомирська область¹	397239,1	1038,2
м.Житомир	74437,3	535,0
м.Бердичів	22506,8	14,5
м.Коростень	28132,7	13,4
м.Малин	9185,1	8,2
м.Нов.-Волинський	14531,8	10,0
райони		

Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради
Звіт СЕО проекту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки

Андрушівський	1304,9	10,3
Баранівський	7615,2	48,7
Бердичівський	7452,9	0,1
Брусилівський	21,6	3,7
Смільчинський	14909,4	2,8
Житомирський	45774,0	63,2
Коростенський	1141,2	67,9
Коростишівський	8956,6	1,2
Лугинський	17624,3	–
Любарський	740,6	0,3
Малинський	3482,7	76,9
Народицький	301,8	–
Нов.-Волинський	17716,6	10,2
Овруцький	2430,6	17,7
Олевський	11586,8	20,3
Попільнянський	3270,4	6,1
Пулинський	588,4	0,4
Радомишльський	26735,0	79,1
Романівський	8079,8	6,7
Ружинський	810,5	4,1
Хорошівський	63913,3	25,7
Черняхівський	2198,9	6,9
Чуднівський	1789,9	4,8

За даними Головного управління статистики в Житомирській області

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Велика кількість непридатних пестицидів, які накопичувались у 6 населених пунктах, Васьковичі, Каленське, Хотинівка, Ходаки, Берестовець, Стремигород по всій території бувшого Коростенського району, що увійшли до складу Коростенської МТГ перетворилась в безгосподарські відходи, практично залишившись без догляду та контролю, створюючи таким чином небезпеку людям і навколишньому природному середовищу.

Умови зберігання більшості вказаних хімічних засобів захисту рослин не відповідають діючим екологічним та санітарним нормам.

З метою недопущення забруднення навколишнього природного середовища непридатними та забороненими до використання пестицидами і агрохімікатами, їх надійного зберігання та належної охорони Коростенська міська територіальна громада вирішує можливість виділення коштів для проведення перезатарення пестицидів в герметичні ємності та визначення місць їх надійного зберігання.

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження станом на 01.06.2021 року

Дані про власника непридатних ХЗЗР, назва с/г підприємства, населеного пункту	Кількість складів	Стан складських приміщень				Дані про пестициди, що зберігаються у складі, тон					
						Загальний обсяг за кожною категорією:			Стан тари, в якій зберігаються пестициди		
		добрий (шт.)	задовільний (шт.)	із них паспортизовані (шт.)	незадовільний (шт.)	А	Б	В	добрий	задовільний	незадовільний
СТОВ «Поліська нива» с. Васьковичі	1	-	1	-	-	-	-	4062	-	4062	-
СТОВ «Світанок» с. Каленське	-	-	-	-	-	-	-	8219	-	-	8219
СТОВ «Мединівське» с. Мединівка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
СТОВ «Хотинівське» с. Хотинівка	1	-	1	-	-	-	-	3393	-	3393	-
ПОСП «Нива» с. Ходаки	1	-	-	-	1	-	-	768	-	-	768
ПОСП «Нива» с. Берестовець	-	-	-	-	-	-	-	4124	-	-	4124
ПОСП «Зоря» с. Стремигород	1	-	1	-	-	-	-	645	-	645	-
Всього:	4	-	3	-	1	-	-	21211	-	8100	13111

За даними Екологічного паспорту Коростенської МТГ

Стан здоров'я населення

Діяльність людини призводить до постійного забруднення навколишнього природного середовища: атмосферного повітря, природних вод і ґрунтів.

Забруднення навколишнього природного середовища негативно позначається на здоров'ї населення громади.

Забруднене атмосферне повітря може стати джерелом проникнення в організм шкідливих речовин через органи дихання. Забруднена вода може містити хвороботворні мікроорганізми і небезпечні для здоров'я речовини.

Забруднений ґрунт і ґрунтові води погіршують якість сільськогосподарських продуктів харчування. Людина здавна розглядає навколишнє природне середовище в основному як джерело сировинних запасів (ресурсів), необхідних для задоволення своїх потреб. При цьому велика частина узятих від природи ресурсів повертається в природу у вигляді відходів, основна частина цих відходів і забруднень утворюється в містах.

По автодорогах безперервно перевозять вантажі та людей, усі види транспорту забруднюють атмосферу вихлопними газами, що містять речовини, шкідливі для здоров'я людини.

В результаті життєдіяльності людей утворюється багато промислових і побутових відходів.

Зміна вікової структури населення, зниження якості та тривалості життя є наслідком багатьох економічних, соціальних та екологічних факторів, серед яких забруднення навколишнього природного середовища займає значне місце.

Високий рівень забруднення атмосферного повітря – один з основних факторів підвищення ризику смертності та захворюваності населення.

Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини через органи дихання викликає ризик розвитку їх хвороби. Крім того, тверді частинки, осаджуються на поверхні землі та можуть потрапляти до органів дихання та травлення. До складу пилу можуть входити особливо небезпечні частинки, такі як свинець, кадмій, ртуть, діоксини. Тривалий вплив забруднення атмосферного повітря формальдегідом, пилом, діоксидом сірки, діоксидом азоту та іншими токсичними речовинами негативно впливає на здоров'я людини. При цьому зростає загальна захворюваність населення, зумовлена ураженням окремих органів і систем організму – органів дихання (бронхіальна астма, алергічні риніти та інші неспецифічні хвороби).

Разом з тим небезпечними для здоров'я населення є також викиди шкідливих речовин як стаціонарних, так і пересувних джерел. За умов забруднення атмосферного повітря знижуються адаптивні можливості організму, що призводить до зміни дихальних функцій і збільшення рівня легеневої патології.

Зміни в структурі захворюваності та аналіз причин смертності дозволяють опосередковано зробити висновки про тенденції в забрудненні навколишнього середовища. Також погіршується демографічна ситуація, зростає захворюваність та смертність населення, зменшується народжуваність.

Чисельність населення (за оцінкою) по містах обласного значення та районах та
середня чисельність (осіб)

	Наявне населення		Постійне населення	
	на 1 лютого 2020 року	середня чисельність у січні 2020 року	на 1 лютого 2020 року	середня чисельність у січні 2020 року
Житомирська область	1207270	1207741	1208039	1208510
м.Житомир	264379	264348	263122	263091
м.Бердичів	74819	74829	74506	74516
м.Коростень	62793	62813	63037	63057
м.Малин	25801	25816	25877	25892
м.Новоград– Волинський	55801	55795	56124	56118
райони				
Андрушівський	32002	32016	32030	32044
Баранівський	38436	38473	38454	38491
Бердичівський	27563	27575	27831	27843
Брусилівський	14519	14529	14546	14556

Ємільчинський	31576	31596	32064	32084
Житомирський	72173	72193	70689	70709
Коростенський	25251	25274	25525	25548
Коростишівський	39394	39413	39220	39239
Лугинський	15661	15676	15710	15725
Любарський	26006	26019	26150	26163
Малинський	17996	18003	18118	18125
Народицький	9466	9462	9420	9416
Новоград-Волинський	43737	43763	44540	44566
Овруцький	53799	53858	53916	53975
Олевський	40697	40709	40881	40893
Попільнянський	30061	30083	30196	30218
Пулинський	22158	22176	22198	22216
Радомишльський	36044	36057	36033	36046
Романівський	27300	27317	27274	27291
Ружинський	25478	25499	25566	25587
Хорошівський	33786	33807	34007	34028
Черняхівський	27379	27421	27479	27521
Чуднівський	33195	33221	33526	33552

За даними Головного управління статистики в Житомирській області

¹ Розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

Захворювання по місту	2020 рік	2019 рік	2018 рік
Алергічний риніт	45	218	199
Бронхіальна астма	419	515	409
Хронічне обструктивне захворювання легень	903	911	922
Хронічний бронхіт	676	698	730
Всього:	2043	2342	2260

За даними КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Коростенської міської ради

Стан радіаційного забруднення

В перелік територій забруднених в результаті аварії на ЧАЕС (Постанова КМУ №106 від 23.07.1991 р.) входить місто Коростень та 43 населені пункти громади.

Кількість населених пунктів, віднесених до зон радіоактивного забруднення

Район	Всього населених пунктів віднесених до зон радіоактивного забруднення	Зона відчуження	Зона безумовного (обов'язкового) відселення	Зона гарантованого добровільного відселення
Коростенська МТГ	44 з них: 1-місто; 43- населені пункти	-	1	15

За даними Екологічного паспорту Коростенської МТГ

Внаслідок Чорнобильської катастрофи значні площі угідь громади забруднені радіоактивними ізотопами, найбільш поширені з яких: цезій-137 (Cs-137) та стронцій-90

Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради
Звіт СЕО проекту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки

(Sr-90).

Впродовж 2020 року радіаційна ситуація в місті Коростені не ускладнювалась, радіаційні аварії не реєструвались.

Середні показники замірів радіації за даними спостережень метеостанції міста Коростень протягом 2020 року знаходились в межах 13–15 мкР/год (при нормі 0,015–0,025 мР/год).

В селі Ключеве є об'єкт незавершеного будівництва – пункт складування відходів дезактивації (далі –ПСВД) «Коростенський», де розміщено 7,8 тис. м³ відходів дезактивації, стан оцінюється, як незадовільний і становить радіаційну небезпеку.

Будівництво ПСВД проводилось у 1994-1998 роках, з чотирьох секцій була збудована одна, потім фінансування будівництва ПСВД було призупинено, більше роботи не проводились. Оскільки це об'єкт незавершеного будівництва – відсутні відповідні дозвільні документи на створення і зберігання відходів.

№з/п	Назва	Кількість ПЗВД/ПСВД	За класифікацією відходів дезактивації		За розташуванням		
			Низькоактивні радіоактивні	Радіо активно забруднені	зона гарантованого добровільного відселення	зона безумовного (обов'язкового) відселення	зона відчуження
1	Пункт збору відходів дезактивації «Коростенський»	ПСВД 1	даних немає	даних немає	1	-	-

За даними Екологічного паспорту Коростенської МТГ

Природно-заповідний фонд та екомережа

Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття є важливим для досягнення стійкого розвитку та відіграє значну роль для всіх сфер людської діяльності (економічної, соціальної, екологічної), визначаючи культуру, духовність і менталітет суспільства.

Це багатоаспектний процес, який передбачає законодавче, науково-методичне, соціально-економічне забезпечення програм і заходів у цій сфері.

Одним із перспективних напрямів втілення стратегії збереження біо- та ландшафтного різноманіття є розбудова екологічної мережі на території Коростенської МТГ.

Формування екологічної мережі передбачає зміни в структурі земельного фонду громади шляхом віднесення (на підставі обґрунтування екологічної необхідності (безпеки) та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відновленням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Це фактично загальнодержавний механізм досягнення гармонійного співіснування суспільства і природи в її територіальному і біотичному різноманітті.

В умовах техногенних навантажень, яких зазнає територія громади, актуальним є збереження існуючих територій об'єктів екологічної мережі, збільшення площі земель з природними ландшафтами до рівня, достатнього для збереження їх різноманіття, близького до притаманного їм природного стану, та формування їх територіально єдиної системи для забезпечення можливості природних шляхів міграції та поширення видів рослин і тварин, яка б забезпечувала збереження природних екосистем, видів рослинного і тваринного світу та їх популяцій, що забезпечить збалансоване та невиснажливе використання біологічних ресурсів у господарській діяльності.

Складові елементи екологічної мережі Коростенської МТГ

з/п	Одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Загальна площа, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га									
			об'єкти ПЗФ	забудовані землі	відкриті заболочені землі	сільськогосподарські угіддя	сіножаті і пасовища	рілля	ліси та інші лісовкриті площі	відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	Насадження загального користування (парки, сквери, лісопаркові зони)	інші землі
	Коростенська міська територіальна громада	80731,4700	2738,3	3821,9859	5318,6834	43740,7155	6858,7093	32517,7248	21812,6362	2191,0440	182,58	3846,4050

За даними Екологічної мережі Коростенської МТГ

ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ

у разі якщо документ державного планування не буде прийнятий

Одним із пріоритетних напрямків в розвитку земельних відносин території громади є розв'язання проблем у сфері охорони та раціонального використання земельних ресурсів, а саме:

- ✓ підвищення екологічної стійкості природних та агроландшафтів;
- ✓ зростання продуктивності аграрного виробництва;
- ✓ ріст інвестиційної привабливості аграрної сфери;
- ✓ забезпечення ефективної боротьби з водною і вітровою ерозією ґрунтів;
- ✓ зниження ерозійних втрат родючого шару ґрунтів;
- ✓ збереження та забезпечення сталого відтворення родючості ґрунтів сільськогосподарського фонду;
- ✓ локалізація площ малопродуктивних і деградованих земель, що потребують виведення із інтенсивного сільськогосподарського використання та консервації;
- ✓ комплексна оцінка радіаційного стану територій у зонах радіоактивного забруднення.

Основні проблемні питання:

- ✓ необхідно встановити межі адміністративно-територіальної одиниці шляхом розроблення проєкту землеустрою щодо встановлення (змін) меж Коростенської МТГ

для впорядкування територій громади, прийняття самостійних рішень щодо соціально-економічного розвитку території у сфері охорони земель та навколишньої території громади.

✓ необхідно провести інвентаризацію та аудит земель, у тому числі заліснених територій, яка дозволить створити інформаційну базу для ведення державного земельного кадастру, задля раціонального використання земель та росту інвестиційної привабливості аграрної сфери;

✓ необхідно визначити межі та формування ділянок під об'єктами водного фонду для визначення меж охоронних територій водоохоронних зон та прибережних смуг і встановлення режиму використання даних територій, а також допоможе у виконанні робіт по паспортизації водних об'єктів та гідроспоруд;

✓ необхідно провести нормативно грошову оцінки для визначення розміру земельного податку та орендної плати, визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, розробки показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель;

✓ необхідно вдосконалити Геоінформаційну систему земельного кадастру Коростенської міської територіальної громади, яка є ключовим інструментом обліку та сучасним методом вирішення проблем обліку земельних ресурсів громади та дозволяє оперативно приймати обґрунтовані рішення в галузі землекористування.

Несхвалення документа державного планування унеможливить виконання зазначених проблем на території Коростенської МТГ та виконання запобіжних природоохоронних заходів.

РОЗДІЛ 3.

ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Програмою передбачена реалізація природоохоронних заходів, які охоплюють територію громади.

Для визначення найгостріших проблем та реальних шляхів їх вирішення у сфері покращення якості навколишнього природного середовища, умов життєдіяльності населення громади, стану його здоров'я доцільно провести SWOT-аналіз:

SWOT-аналіз екологічної ситуації в Коростенській міській територіальній громаді

Сильні сторони	Слабкі сторони
• Наявність значних природних ресурсів, зокрема: водних, мінерально-сировинних; лісового фонду, земельних та рекреаційних ресурсів. • Наявність територій природно-заповідного фонду місцевого значення, який включає ландшафтні заказники (2 об'єкти), гідрологічні заказники (2 об'єкти), дендрологічний парк (1 об'єкт), геологічні пам'ятки природи (3 об'єкти); • Суттєвий виробничо-промисловий комплекс за основними галузями: видобувна промисловість (поклади корисних копалин); виробництво машин та устаткування, обладнання для нафтопереробної, хімічної та газотранспортної галузей; переробна промисловість; виробництво продукції промислового та побутового споживання; • Істотна ресурсна база для розвитку агропромислового комплексу сільських територій, у тому числі рослинництва та тваринництва • Суспільне усвідомлення невідкладності вирішення екологічних проблем громади	• Накопичення відходів у місцях організованого складування. Низький рівень охоплення населення системами збору твердих побутових відходів, у тому числі роздільним. - Виникнення нерегульованих стихійних сміттєзвалищ. • Незадовільний технічний стан об'єктів комунальної інфраструктури та житлового фонду, інженерних комунікацій та комунікацій соціального благоустрою, що потребують капітального ремонту та модернізації; • Відсутність заходів, спрямованих на ефективне використання територій природно-заповідного фонду громади в якості потенційних рекреаційних територій та розвитку туристичної галузі, зокрема напрямів зеленого, спортивного, сільського туризму тощо; • Наявність підприємств, що віднесені до переліку найбільших забруднювачів навколишнього середовища в Житомирській області, зокрема щодо забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами; забруднення атмосферного повітря; накопичення промислових відходів; • Недостатня ефективність екологічної освіти в зв'язку з низьким бюджетним фінансуванням екологічних програм, слабким розвитком • матеріально-технічної бази, нормативно-

	правового, інформаційного та кадрового забезпечення
Можливості	Загрози
• Інвестиційна привабливість розширення мережі відпочинкових закладів та закладів гостинності в рамках розвитку рекреаційних територій в зонах потенційних туристичних маршрутів природно-заповідного фонду, сільських територій та об'єктів культурної спадщини; • Істотний інтерес та стає зростання попиту та цін на сільськогосподарську продукцію, у тому числі крафтову, зокрема натурального та органічного виробництва, особливо серед міських жителів; • Впровадження енергозберігаючих технологій з метою скорочення енергоспоживання із застосуванням альтернативних джерел, зокрема: біомаси, вторинної сировини, відходів, енергії природних явищ тощо; • Впровадження заходів пропаганди та промоції здорового способу життя, підвищення рівня здоров'я населення громади з метою попередження захворюваності та смертності	• Активне забруднення сільськогосподарськими та промисловими підприємствами, які спричиняють збільшення викидів та накопичення забруднюючих речовин у ґрунті, атмосфері, водних об'єктах; • Негативна динаміка зростання смертності від основних причин захворювань (хвороби серцево-судинної системи, новоутворення, хвороби органів дихання та травлення); • Підвищення вартості енергоносіїв та послуг житлово-комунального господарства; • Позбавлення басейнів річок природних біофільтрів з тенденцією до розораності водозборів, що приводить до замуленості та обміління річок, погіршенню якості води; • Подальше зростання обсягів утворення і накопичення відходів • Відсутнє фінансове забезпечення проведення заходів

Програма загалом відповідає принципу екологічної збалансованості (сталого розвитку) та зорієнтована на зниження шкідливого впливу на довкілля.

Реалізація Програми з великою долею вірогідності не повинна призвести до появи нових негативних впливів на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

Ймовірність того, що реалізація призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Реалізація багатьох основних завдань та заходів Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в Коростенській МТГ.

РОЗДІЛ 4.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ПРОГРАМИ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Виконання заходів Програми не загрожує територіям з природоохоронним статусом, які є найбільш чутливими елементами територіальних екосистем.

Основні завдання Програми передбачають покращення якості життя мешканців, що визначається економічним добробутом і комфортом їх життя, підвищення рівня конкурентоспроможності економіки, який включає в себе розбудову міста і земельних відносин та забезпечення прозорості у сфері земельних відносин, а також гармонійний розвиток Коростенської міської територіальної громади з урахуванням інтересів людей, бізнесу та влади.

Тимчасові негативні наслідки для природоохоронних територій можуть бути під час проведення робіт суб'єктами господарювання агропромислового комплексу. Прийняття рішення щодо проведення робіт на землях сільськогосподарського призначення, яке матиме вплив на природоохоронні території, та оцінка таких ризиків, буде відбуватися з дотриманням вимог чинного законодавства за встановленими процедурами, враховуючи необхідність проходження процедур стратегічної екологічної оцінки згідно із законами України «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про оцінку впливу на довкілля».

Регулювання питань впливу на водні об'єкти визначаються, в тому числі Водним Кодексом України, де регулюються питання використання водних об'єктів, їх прибережно-захисних смуг та водоохоронних зон.

Такий аналіз є достатньо узагальненим та потребує уточнень вже на етапах реалізації конкретних рішень з урахуванням їх просторової прив'язки до території, віддаленості по відношенню до природоохоронних територій, умов реалізації та інших характеристик.

Впливи на довкілля, що будуть виникати при проведенні заходів, не будуть перевищувати нормативно допустимих рівнів, що забезпечуватиметься застосуванням сучасних технічних рішень та проходження процедури оцінки впливу на довкілля на місцевих рівнях, за потреби.

Реалізація заходів Програми за умови дотримання екологічних та нормативних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля.

Поєднання зусиль, спрямованих на виконання та дотримання умов Програми із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме підвищення рівня добробуту, здоров'я населення Коростенської міської територіальної громади та досягнення вищих стандартів життя.

РОЗДІЛ 5.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

М Е Т А:

досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем

С Т Р А Т Е Г І Ч Н І Ц І Л І

1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва

2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України

3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України

4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення

5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління

Основні міжнародні зобов'язання

Основними міжнародними зобов'язаннями щодо СЕО є протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм.

Основними правовими документами, які мають бути враховані під час процедури стратегічної екологічної оцінки є:

✓ Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015);

✓ Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;

✓ Водний кодекс України;
✓ Лісовий кодекс України «Про природно-заповідний фонд»;
✓ Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
✓ Закон України «Про відходи»;
✓ Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»;
✓ Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»;

✓ Закон України «Про рослинний світ»;
✓ Закон України «Про тваринний світ»;
✓ Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

✓ Національний план дій управління відходами до 2030 року, затверджений КМУ 20 лютого 2019 року;

✓ Рамкова конвенція про зміну клімату;
✓ Паризька кліматична угода;
✓ Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

✓ Цілі сталого розвитку на період 2016-2030 років (зокрема, ціль 13 «Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками»).

✓ Розпорядженні КМУ від 07.12.2016 №932-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

✓ Розпорядженні КМУ від 06.12.2017 № 878-р «Про затвердження плану заходів щодо виконання концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року».

✓ Правові засади у сфері поводження з відходами забезпечуються Законом України «Про відходи» (№ 187/98-ВР від 05.03.1998) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й поводження з ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та поводження з відходами.

Процедура ОВД

Напрями діяльності Програми реалізуються через здійснення конкретних заходів. Серед цих заходів можуть бути заходи, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Для таких заходів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

Інформація про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

Згідно вимог ст. 9, 10, ч.4 ст.12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради було оприлюднено Повідомлення про оприлюднення документа державного планування - проекту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки та Звіту про стратегічну екологічну оцінку було розміщено на офіційному сайті міста Коростеня, 22 листопада 2021 року, а також опубліковано у друкованих виданнях:

- «Іскоростень» № 46(1078) від 19 листопада 2021 року;
- «Приватна газета» №39 (802) від 19 листопада 2021 року.

Інформація про обговорення Звіту про стратегічну екологічну оцінку буде узагальнена за результатами його обговорення.

РОЗДІЛ 6.

ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018р. № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – вигоди, які полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремого компоненту.

Коротко- та середньострокові наслідки – 1-5 років.

Оцінка потенційних впливів на навколишнє середовище та людей встановила, що, окрім позитивного, Програма може мати певний негативний вплив на довкілля у разі відсутності за ним належного контролю.

Найбільш позитивними для довкілля та здоров'я населення мають стати заходи, пов'язані з поліпшенням екологічної ситуації на території громади.

Реалізація передбачених Програмою природоохоронних заходів забезпечить:

✓ Мобілізацію матеріальних та фінансових ресурсів, координацію заходів органів місцевого самоврядування та господарюючих суб'єктів, залучення громадськості до природоохоронних дій через екологічне інформування та освіту населення.

✓ Перехід до системи інтегрованого збалансованого управління у сфері використання і відтворення природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки території громади.

✓ Зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

✓ Поліпшення якості поверхневих вод внаслідок будівництва нових та реконструкції (ремонту, модернізації) існуючих очисних споруд.

✓ Зменшення кількості захоронення промислових і твердих побутових відходів внаслідок запровадження новітніх технологій, системи роздільного збору відходів, будівництва об'єктів поводження з відходами, посилення контролю за експлуатацією полігону твердих побутових відходів.

✓ Припинення втрат біотичного та ландшафтного різноманіття, розширення мережі природно-заповідного фонду і формування екомережі.

✓ Створення ефективної системи екологічної освіти та інформування

населення з питань охорони навколишнього природного середовища.

✓ Удосконалення системи моніторингу навколишнього природного середовища.

Сукупність природоохоронних заходів повинні створити сприятливі умови для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища.

Оцінку ймовірного впливу заходів, запланованих Програмою, на довкілля відповідно до контрольного переліку наведено у поданій нижче таблиці.

Оцінка ймовірного впливу проекту Програми на довкілля

№ з/п	Чи може реалізація документу державного планування спричинити:	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		+		
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?			+	
4.	Появу джерел неприємних запахів?			+	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?		+		
7.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
8.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?			+	

9.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	
10.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок?			+	
Відходи					
11.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	
12.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових та твердих побутових відходів ?			+	
Біорізноманіття					
13.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території)?			+	
14.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?		+		
15.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			+	
Населення					
16.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?			+	
17.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	
Екологічне управління та моніторинг					
18.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	

19.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	
20.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
Інше					
21.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			+	
22.	Суттєве вилучення будь-якого не відновлюваного ресурсу?			+	
23.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			+	
24.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
25.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
26.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямиий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

РОЗДІЛ 7.

ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Програми пропонується реалізація таких завдань.

№ з/п	Пріоритетні завдання	Шляхи розв'язання	Очікуваний результат
І	Охорона атмосферного повітря	Здійснення контролю викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	Запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище. Збереження та відновлення природного стану атмосферного повітря
		Контроль викидів відпрацьованих газів автомобільного транспорту	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
		Проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового та промислового сміття	
		Здійснення контролю викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення споживання води на 5% щорічно
ІІ	Охорона і раціональне використання водних ресурсів	Розробити проекти встановлення прибережно-захисних смуг водних об'єктів	Ефективне використання водних об'єктів
		Утилізація мертвого мулу з ОСК (мулові майданчики)	Запобігання забруднення води
		Створити перелік існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст. 89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України)	Ефективне використання водних об'єктів
		Прийняти відповідні міри впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду	Ефективне використання водних об'єктів
		Заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми	

Управління земельних відносин та комунальної власності виконавчого комітету Коростенської міської ради.
Звіт SEO проєкту Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки

		Заборонити миття машин і механізмів у місцях, з яких стічні води можуть потрапити в магістральну, розподільчу, скидну мережу, річки та водойми	Недопущення скиду забруднюючих речовин
		Реконструкція, капітальний ремонт гідротехнічних споруд	Покращення стану водних об'єктів
		Реконструкція каналізаційної мережі с. Грозине Коростенського району Житомирської області	Забезпечення належного очищення стоків
		Будівництво, реконструкція очисних споруд зливової каналізації	Забезпечення належного очищення стоків
		Розчищення водних об'єктів на території МТГ	Вирішення питань водозабезпечення населення, запобігання погіршенню якості питної води
III	Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів, ресурсів тваринного світу та збереження природно-заповідного фонду.	Ліквідація лісових пожеж, на полях (після збирання врожаю), їх наслідків	Збереження, відновлення рослинного та тваринного світу
		Ліквідація наслідків буреломів, снігопадів, вітровалів	
		Проведення заходів з озеленення територій: висадка дерев, кущів, квітів	Збереження, відновлення зелених насаджень
		Озеленення території громади та благоустрій зон відпочинку	
		Провести моніторинг стану ґрунтів у місцях найбільш вірогідної концентрації забруднення специфічного для підприємств-джерел забруднення. У випадках наявності такого забруднення - заходи із біологічної санації ґрунтів	Зменшення екологічного ризику та попередження негативного впливу на здоров'я населення від накопичених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин
		Розробка місцевої схеми формування національної екологічної мережі в межах громади	Збереження, відтворення та раціональне використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду
		Виділення земельної ділянки для будівництва притулку для безпритульних тварин	Зниження ризиків виникнення небезпечних епідеміологічних ситуацій, регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами.
IV	Раціональне використання побутових відходів	Видалення твердих побутових відходів (ліквідація стихійних звалищ), впорядкування місць видалення відходів	Покращення екологічної ситуації в населених пунктах міської територіальної громади, утримання в належному стані об'єктів благоустрою населених пунктів МТГ
		Будівництво полігону твердих побутових відходів (ТВП) для м. Коростеня	Запобігання шкідливого впливу на навколишнє природне середовище
		Виготовлення схеми санітарного очищення МТГ	Дотримання вимог чинного законодавства,

			впорядкування системи поводження з побутовими відходами на території МТГ
		Оновлення шин, масел автотранспортного парку (утилізація)	Запобігання шкідливого впливу на навколишнє природне середовище
		Роздільна утилізація відходів підприємства КП «Водоканал» Облаштування додаткових контейнерів для сміття	Покращення робіт, пов'язаних зі збором, транспортуванням, складуванням, побутових відходів, підвищення якості та ефективності проведених робіт
		Провести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання	Зменшення забруднення навколишнього природного середовища, покращення санітарного стану та благоустрою територій
		Придбання та впровадження обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових відходів	Забезпечення дотримання вимог екологічного законодавства
V	Моніторинг навколишнього природного середовища	Моніторинг забруднення атмосферного повітря	Проведення моніторингу навколишнього природного середовища
		Організація проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки (оприлюднення повідомлення в інтернет ресурсах)	Узагальнення, аналіз моніторингової інформації дасть змогу підвищити повноту, достовірність, оперативність і якість інформаційного обслуговування сфери поводження з побутовими відходами, уникнути негативного впливу на довкілля та здоров'я населення
		Проведення моніторингових досліджень якості води нецентралізованих джерел водопостачання	Забезпечення контролю за станом води, своєчасне реагування на погіршення показників води
		Проведення моніторингових досліджень в галузі поводження з відходами	Проведення моніторингу навколишнього природного середовища
		Моніторинг стану пункту збору відходів дезактивації (ПСВД) «Коростенський»	Забезпечення контролю за станом радіаційної безпеки
VI	Наукова, освітня, логічна інформація пропаганда, видання візуальної графічної продукції	Удосконалення системи інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювати громадян залучатися до	Підвищення рівня обізнаності населення та підвищення екологічної свідомості

		використання енергозберігаючих технологій у побуті, впровадження шкільної та позашкільної освітньої програми для молоді	
		Організація та проведення екологічних акцій серед учнівської молоді Забезпечення участі школярів у Всеукраїнському конкурсі - захисті учнівських науково-дослідницьких робіт Малої Академії наук.	Підвищення рівня екологічно-просвітницької та природоохоронної діяльності учнівських колективів
		Стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку систем екологічного управління	Контроль за, викидами та відходами, які виникають внаслідок окремих виробничих процесів
		Виготовлення поліграфічної продукції з екологічної тематики	Покращення інформування та обізнаності населення у сфері довкілля
		Інформування мешканців громади через місцеві ЗМІ про стан навколишнього природного середовища на території МТГ	
		Забезпечення участі школярів у Всеукраїнському конкурсі колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім»	
		Провести освітні кампанії щодо переваг та можливостей органічного землеробства, можливостей органічної сертифікації продукції згідно Директиви ЄС №834/2007	

РОЗДІЛ 8.

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

(недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Альтернатива 1:

«Нульовий сценарій» - тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження або не реалізації зазначеного документа державного планування.

Альтернатива 2:

«Прийняття проекту Програми із виконанням передбачених заходів» дозволить визначити пріоритетні напрямки природоохоронної роботи з метою збереження унікальних природних особливостей громади, стабілізувати екологічну ситуацію та поліпшити стан навколишнього природного середовища, зменшити техногенне навантаження на складові довкілля, забезпечити збалансованість процесів використання і відтворення природних ресурсів та сформувати у жителів громади екологічну культуру.

При обранні Альтернативи 1, ситуація залишиться без змін із загрозою незабезпечення належного рівня екологічної безпеки.

У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети та не вирішить проблеми стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення, а в майбутньому не забезпечуватиме дотримання міжнародних та вітчизняних норм щодо стану довкілля.

Отже, обрання Альтернативи 2 є найбільш прийнятним для врегулювання порушеного питання, адже шляхами розв'язання екологічних проблем є реалізація комплексу природоохоронних заходів.

Вихідні дані для виконання СЕО

Для виконання СЕО проекту Програми використано наступні вихідні дані:

- ✓ дані Головного управління статистики у Житомирській області;
- ✓ аналітичні матеріали про потенціал галузей МТГ, сфер діяльності, стан його використання;
- ✓ Екологічний паспорт Житомирської області за 2020 рік;
- ✓ Екологічний паспорт Коростенської міської територіальної громади за 2021 рік;
- ✓ Дані метеостанції міста Коростень.
- ✓ Дані КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги » Коростенської міської ради.

РОЗДІЛ 9.

ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Програми. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля (ст. 17).

Моніторинг може бути використаний для:

- ✓ порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дає можливість отримати інформацію про реалізацію Програми;
- ✓ отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- ✓ перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- ✓ перевірки того, що Програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення не сприятливих наслідків.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного документу державного планування є забезпечення того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків втілюються та є ефективними і достатніми.

Моніторинг реалізації Програми включає моніторинг реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію навантаження на довкілля, зумовленого проведенням комплексу заходів з покращення стану навколишнього природного середовища.

Моніторинг базується на розгляді індикаторів та аналізі досягнення запланованих цілей.

Моніторинг екологічних індикаторів ефективності Програми є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме виконання заходів Програми.

Слід зазначити, що окремі індикатори дозволяють оцінити прямі наслідки впливу реалізації заходів Програми на довкілля, окремі – опосередковані.

Для якісного проведення моніторингу необхідне забезпечення регулярності збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування комплексу природоохоронних заходів у майбутньому.

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справляє значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення Коростенської міської територіальної громади.

Проводиться моніторинг наслідків виконання Програми для довкілля.

На підставі результатів державного статистичного спостереження проводити порівняльний аналіз фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками.

Крім того, проводиться порівняння фактичних показників індикаторів виконання

заходів Програми за всіма напрямками.

Моніторинг та контроль заходів з реалізації Програми проводиться за показниками

Показники	Одиниця виміру
Здійснення контролю викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	Об'єктів
Реконструкція очисних споруд каналізації	Об'єктів
Реконструкція, капітальний ремонт гідротехнічних споруд	Об'єктів
Кількість гідротехнічних споруд, на яких планується провести реконструкцію, капітальний ремонт	Об'єктів
Реконструкція каналізаційної мережі с. Грозине Коростенського району Житомирської області	Об'єктів
Будівництво, реконструкція очисних споруд зливової каналізації	Об'єктів
Проведення заходів щодо перезатарення та утилізації непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин, що зберігаються на території громади	Тонн
Будівництво притулку для безпритульних тварин	Об'єктів
Видалення твердих побутових відходів (ліквідація стихійних звалищ), впорядкування місць видалення відходів	М.куб./рік
Будівництво полігону твердих побутових відходів (ТВП) для м. Коростеня	Об'єктів
Створення переліку існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон і прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам	Об'єктів
Проведення моніторингових досліджень якості води нецентралізованих джерел водопостачання	одиниць
Виготовлення поліграфічної продукції з екологічної тематики	штук
Забезпечення участі школярів у Всеукраїнському конкурсі колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім»	Конкурсів
Організація екологічних акцій серед учнівської молоді	Штук
Інші заходи відповідно до Програми	

РОЗДІЛ 10.

ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (за наявності)

Враховуючи географічне розташування Коростенської міської територіальної громади відсутня ймовірність транскордонних наслідків в результаті прийняття Програми.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

Проаналізувавши проєкт Програми розвитку земельних відносин Коростенської міської територіальної громади на 2022-2026 роки можливо зробити наступні висновки.

Цілі та заходи Програми законодавчим актам та іншим документам з охорони навколишнього природного середовища, зокрема:

- ✓ Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

- ✓ Національному плану управління відходами до 2030 року.

- ✓ Обласній програмі охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2018-2020 роки.

Програмою визначено основний комплекс завдань, спрямованих на стабілізацію та покращення навколишнього природного середовища Коростенської міської територіальної громади, гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, зменшення негативного впливу господарської діяльності на навколишнє природне середовище, раціональне використання та охорони земель, забезпечення екологічної безпеки в громаді шляхом зниження рівня забруднення атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, обмеження шкідливого впливу відходів на довкілля, створення нових та розширення територій існуючих об'єктів природно-заповідного фонду, підвищення екологічної культури населення, впровадження управлінських механізмів, що дозволяють здійснювати прийняття рішень з урахуванням громадської ініціативи і позиції.

Виконання заходів Програми не загрожує територіям з природоохоронним статусом, які є найбільш чутливими елементами територіальних екосистем.

Заходи Програми не суперечать міжнародним угодам, державним програмам та планам, а навпаки спрямовані на їх безумовне дотримання та виконання.

Розроблення Програми було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

За результатами реалізації програмних заходів очікується поліпшення екологічної ситуації, формування сприятливого навколишнього середовища, збільшення біологічного та ландшафтного різноманіття, покращення санітарного стану земель, водних об'єктів на території Коростенської міської територіальної громади, підвищення рівня екологічної культури населення громади.

Серед факторів, що ускладнили проведення СЕО, можна виділити наступні:

- ✓ відсутність достатнього обсягу статистичних відомостей та інших характеристик для оцінки об'єктивної екологічної ситуації у різних сферах Коростенської міської територіальної громади;

- ✓ відсутність фінансового забезпечення для проведення СЕО відповідними установами, які мають необхідні дозвільні документи та досвід із проведення СЕО комплексних програмних документів.

З урахуванням того, що реалізація завдань Програми здійснюватиметься різними виконавцями через різні проєкти, які не потребуватимуть проведення СЕО або ОВД, це не є перешкодою для прийняття цього документа.

Під час проведення СЕО здійснено оцінку факторів ризику і потенційного впливу визначених Програмою завдань і проєктів на стан довкілля, взято до уваги те, що завдання спрямовані впровадження екологічно безпечних проєктів і заходів в інтересах громади.

У Звіті про СЕО проєкту Програми не враховано характеристики кожного окремого

завдання чи проєкту та їх потенційний вплив на навколишнє середовище, оскільки такий детальний аналіз виконується на наступних етапах планування для кожного проєкту окремо (процедура ОВД).

✓ З метою визначення потенційного негативного впливу планової діяльності на стан довкілля, а також можливих конфліктів з цілями екологічної політики, зазначеними в інших документах стратегічного характеру, було проаналізовано зміст Програми.

✓ За підсумками СЕО були запропоновані узагальнені заходи щодо покращення стану навколишнього природного середовища, зокрема під час виконання положень Програми. Також було конкретизовано і доповнено заходи із моніторингу наслідків виконання Програми, серед яких в першу чергу зменшення негативного впливу на житлову зону та біотопи.

✓ Таким чином, Коростенська міська рада повинна забезпечити реалізацію наступних заходів:

✓ Забезпечити вирішення питання поводження з відходами, окрім передбачених Програмою заходів повести інформаційно-просвітницьку кампанію серед населення щодо правил поводження із відходами та можливих наслідків для довкілля та здоров'я у разі їх недотримання

✓ провести збір інформації щодо місць та стану несанкціонованих звалищ відходів та забезпечити їх ліквідацію;

✓ Забезпечення заходів із моніторингу стану довкілля, зокрема якості атмосферного повітря та водних ресурсів громади;

✓ Провести інвентаризацію земель громади;

✓ Провести інвентаризацію зелених насаджень на території Коростенської міської територіальної громади згідно з „Інструкцією з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах”, затвердженою наказом Державного комітету з будівництва, архітектури та житлової площі України у 24.12.2001 № 226 (зі змінами);

✓ Контроль дотримання режиму прибережно - захисних смуг водних об'єктів та санітарно-захисних зон джерел питного водопостачання;

✓ Впровадження системи моніторингу стану довкілля, інтегровану із системою містобудівного кадастру.

✓ Провести інформаційну кампанію серед населення щодо місць розташування об'єктів ПЗФ та цінності таких територій для громади, особливостей їх використання. Провести інформаційну кампанію серед населення щодо призначення та цінностей територій Смарагдової мережі.

✓ Ввести заходи із сприяння розвитку неорного землеробства, інформування про можливості і переваги ведення сталого на ділянках із частковими обмеженнями на ведення сільськогосподарської діяльності, можливостями щодо екологічної сертифікації продукції, призначеної для експорту тощо.